

สวค. 2/199
วันที่ 14 พ.ค. 55
เวลา 16.50 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : 85391 (รับ)
รับที่ : 85302/55 อ.ก.
วันที่ : 14 พ.ค. 55 เวลา : 15:24

ที่ อก ๐๓๐๕.๕/๑๓๖๐

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบ ข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของ
วัตถุอันตราย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย
๒. สำเนาประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนกและการสื่อสาร
ความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๕

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอเรื่อง ข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและ
การสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)
โดยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฯ ดังกล่าว ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงาน
ทั่วไป ประเภท ก. เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๔๘ ง ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
เห็นชอบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดใน
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)
เรื่องที่กฎหมายให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ออกประกาศ
กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย
พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งมีรายละเอียดเป็นไปตามระบบ GHS (Globally Harmonized System of Classification
and Labelling of Chemicals) หรือระบบการจำแนกความเป็นอันตรายและการติดฉลากสารเคมีที่เป็น
ระบบเดียวกันทั่วโลก ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ มีที่มาจากมติที่ประชุม
สหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (United Nations Conference on Environment and
Development; UNCED) หรือ Earth Summit ที่ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕

/โดยได้...

โดยได้กำหนดกระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศตาม Program Area B ภายใต Chapter ๑๙ ของ Agenda ๒๑ ในเรื่องการพัฒนา Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals เพื่อสนับสนุนการจัดการสารเคมีไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นแนวทางสำหรับทุกประเทศในการพัฒนาแผนการจัดการสารเคมีแห่งชาติเพื่อการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย องค์การสหประชาชาติจึงได้จัดทำเอกสารคู่มือสำหรับระบบ GHS หรือ Purple Book ขึ้น และปรับปรุง ทุกๆ ๒ ปี

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เวทีการประชุมระหว่างรัฐบาลว่าด้วยความปลอดภัยสารเคมี (Intergovernmental Forum on Chemical Safety; IFC) ครั้งที่ ๔ ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งประเทศไทย เป็นเจ้าภาพโดยกระทรวงสาธารณสุข ที่ประชุมได้เน้นถึงความสำคัญของการพัฒนาข้อมูลสถานการณ์ ระดับชาติเพื่อการจัดการสารเคมี (National Chemicals Management Profile) และนานาชาติ รวมทั้ง ประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงในการนำระบบ GHS (Globally Harmonized System for Classification and Labelling of Chemicals) ไปใช้ เพื่อให้มีผลในการปฏิบัติภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (ค.ศ. ๒๐๐๘) โดยการจัดทำระบบ GHS มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมจากสารเคมี โดยให้มีการสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมีด้วยฉลาก และข้อมูลความปลอดภัยสารเคมี
- ๒) เป็นแนวทางสำหรับประเทศที่ไม่มีระบบการจำแนกประเภทและติดฉลาก สารเคมี
- ๓) ลดความซ้ำซ้อนของการทดสอบและประเมินสารเคมี
- ๔) เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการค้าสารเคมีระหว่างประเทศ โดยมี การประเมินและระบุความเป็นอันตรายของสารเคมีภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งข้อกำหนดเกี่ยวกับ เกณฑ์การจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมีเป็นไปตาม UN GHS (Purple Book) ซึ่งมีการทบทวนปรับปรุงทุกๆ ๒ ปี

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะกรรมการวัตถุอันตราย ครั้งที่ ๑๐-๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ มอบหมายให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมนำเสนอข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสาร ความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย แนบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนก ความเป็นอันตรายและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๕ ต่อกองรัฐมนตรี เพื่อเห็นชอบให้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการควบคุมกำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตรายของหน่วยงาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ลงนามในประกาศกระทรวง อุตสาหกรรม เรื่อง ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามฉบับประกาศและงานทั่วไป ประเภท ง. เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๔๘ ง ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยกฎหมายดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับกับผู้ประกอบการวัตถุอันตรายภาคอุตสาหกรรม เท่านั้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ วัตถุอันตรายในการกำหนดนโยบาย มาตรการและแผนการกำกับดูแลวัตถุอันตรายเมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานที่กำกับ ดูแล วัตถุอันตรายในภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาคการเกษตร ภาคผู้บริโภค และภาคการขนส่ง นำข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย ซึ่งเป็น หลักเกณฑ์ตามระบบ GHS ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการควบคุมกำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตราย จึงนำเสนอข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายดังกล่าว เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงอุตสาหกรรม เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อนำข้อกำหนดว่าด้วย ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายดังกล่าว ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติใน การควบคุม กำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตรายของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้ ระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายของประเทศ สอดคล้องและเป็นไป ตามหลักสากล United Nation Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (UN GHS) และก้าวสู่การบริหารจัดการสารเคมีที่ดีในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) ตามหลักการของ World Summit on Sustainable for Development (WSSD)

๔. สำระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สำระสำคัญของข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็น อันตรายของวัตถุอันตราย ประกอบด้วย

๔.๑.๑ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายสำหรับวัตถุอันตรายที่เป็น สารเดี่ยว (substance) หรือ สารผสม (mixture) โดยแบ่งเกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายของ วัตถุอันตราย เป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๔.๑.๑.๑ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายทางกายภาพและองค์ประกอบการสื่อสารความเป็นอันตรายในฉลาก โดยความเป็นอันตรายทางกายภาพ มีทั้งหมด ๑๖ หัวข้อ

๔.๑.๑.๒ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายต่อสุขภาพและองค์ประกอบการสื่อสารความเป็นอันตรายในฉลากวัตถุอันตราย มีทั้งหมด ๑๐ หัวข้อ

๔.๑.๑.๓ เกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบการสื่อสารความเป็นอันตรายในฉลากวัตถุอันตราย มีทั้งหมด ๒ หัวข้อ

ซึ่งเกณฑ์การจำแนกความเป็นอันตรายดังกล่าว เป็นไปตาม Annex ๒ Classification and Labelling summary tables ของคู่มือสำหรับระบบ GHS หรือ Purple Book ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ (ค.ศ. ๒๐๐๙)

๔.๑.๒ องค์ประกอบการสื่อสารความเป็นอันตรายบางส่วน ซึ่งองค์ประกอบของฉลาก จะต้องประกอบด้วยอย่างน้อย ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ รูปสัญลักษณ์ (pictogram) คำสัญญาณ (signal word) และ ข้อความแสดงความเป็นอันตราย (hazard statement) ซึ่งการแสดงองค์ประกอบของการสื่อสารความเป็นอันตรายจะต้องสอดคล้องกับการจำแนกความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายตามข้อ ๔.๑

๔.๑.๓ ข้อสนเทศที่ต้องระบุในเอกสารข้อมูลความปลอดภัย มีทั้งหมด ๑๖ หัวข้อ ซึ่งข้อมูลขั้นต่ำของเอกสารข้อมูลความปลอดภัยดังกล่าว เป็นไปตาม Chapter ๑.๕ Hazard Communication: Safety Data Sheet (SDS) ของคู่มือสำหรับระบบ GHS หรือ Purple Book ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ (ค.ศ. ๒๐๐๙)

๔.๒ การดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามระบบ GHS เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการวัตถุอันตรายสามารถสืบค้นข้อมูลการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายได้ พร้อมแปลคู่มือสำหรับระบบ GHS (purple book) เป็นภาษาไทย เพื่อประกอบการพิจารณาจำแนกความเป็นอันตรายสำหรับสารเคมีและวัตถุอันตรายของผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว เห็นว่า หากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตราย นำข้อกำหนดว่าด้วยระบบการจำแนกและการสื่อสารความเป็นอันตรายของวัตถุอันตราย ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการควบคุม กำกับ ดูแล สารเคมีและวัตถุอันตราย

เพื่อให้เกิดความปลอดภัยมากขึ้น เนื่องจาก การสื่อสารความเป็นอันตรายของสารเคมีนั้น อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เดียวกัน จะส่งผลให้การส่งเสริมการปกป้องสุขภาพคนงานและผู้บริโภคจากอันตรายของสารเคมี มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมราชวงศ์พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิวัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สำนักควบคุมวัตถุอันตราย

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๔๒๔๘ K. ห่านทอง

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๔๐๘๙

E-mail hazspecialist@diw.mail.go.th